

k identifikaci dospělých DIVA pacientů. Kapitola nabízí přehled jejich konstrukčních parametrů, validačních údajů a klinické relevance, a tvoří tak základ pro následnou diskuzi o jejich implementačním potenciálu v podmínkách české klinické praxe. Přehledný popis a porovnání citovanosti, validace, senzitivity/specificity, zda škála obsahuje algoritmus/postup zajištění žilního vstupu u DIVA pacientů a validaci škály v České republice popisuje **Tabulka 1**. **Tabulka 2** popisuje jednotlivé sledované parametry vybraných škál a **Tabulky 3–6** jsou volnými překlady vybraných prediktivních škál. Následující text je komentář ke všem zmíněným.

Tab. 1. Základní charakteristiky prediktivních škál

	A-DIVA (2019)	EA-DIVA (2019)	SAFE Rule (2024)	A-DICAVE (2022)	DIVA-CP (2016)
Citovanost WoS/Scopus	90/105	32/36	7/9	9/12	25/33
Validace	Externí	Interní	---	Interní	Interní (pilotní)
Specifita/Senzitivita	Významné OR (OR 2,6–5,9)	85,5 % / 89,2 % Pozitivní prediktivní hodnota: 56 % Negativní prediktivní hodnota: 97,5 % AUC (ROC): 0,94	---	93,75 % / 78,99 % AUC = 0,91	---
Algoritmus dalšího postupu	NE	ANO	NE	NE	NE
Překlad a validace v České republice	NE	NE	NE	NE	NE

Tab. 2. Jednotlivé faktory predikce obtížného zavedení PŽK ve vybraných škálách

Faktory DIVA	A-DIVA	EA-DIVA	SAFE Rule	A-DICAVE	DIVA-CP
DIVA anamnéza	ANO	ANO	ANO	ANO	NE
Předpoklad neúspěšné kanylace	ANO	NE	NE	NE	NE
Palpace žíly HK	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Viditelnost žíly HK	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Průměr žíly HK	ANO	NE	NE	NE	ANO
Pohyblivost žil	NE	ANO	NE	NE	ANO
Porucha koagulace	NE	ANO	NE	NE	NE
Insuficience periferního žilního systému (chemoterapie, abúzus i. v. drog, častá venepunkce)	NE	ANO	ANO (i. v. abúzus drog)	NE	ANO (častá venepunkce)
Neurovaskulární onemocnění	NE	ANO	NE	NE	NE
Hodnocení kvality kůže	NE	ANO	NE	NE	NE
Nadváha (BMI)	NE	ANO	ANO	NE	NE
Jednostranná dostupnost žil	NE	ANO	NE	NE	ANO
Kvalita žil	NE	NE	NE	NE	ANO
Typ chemoterapie	NE	NE	NE	NE	ANO
Rozsah škály	0–5	0–13	0–4	0–5	0–11
Interpretace	0–1 nízké riziko 2–3 střední riziko 4–5 vysoké riziko	≥ 8 vysoké riziko	---	0–2 snadná kanylace 3–5 obtížná kanylace	---

Vysvětlivky: HK – horní končetina, BMI – Body mass index, i. v. – intravenózní

Tab. 3. A-DIVA skóre (volný překlad autorů do češtiny) [5]

Rizikový faktor	Body
Měl pacient v minulosti problémy se zavedením žilního vstupu?	1
Lze předpokládat neúspěch při první kanylaci?	1
Nelze nahmatat dilatovanou žílu k punkci na horní končetině?	1
Není viditelná vhodná žíla k punkci?	1
Má největší dilatovaná žíla průměr menší než 3 mm?	1
A-DIVA skóre (celkový počet bodů)	Míra selhání prvního pokusu
0–1	Nízká (4 %)
2–3	Střední (37 %)
4–5	Vysoká (94 %)

Tab. 4. EA-DIVA skóre (volný překlad autorů do češtiny) [8]

Kritérium	Body
Anamnéza obtížné kanylace	3
Vaskulární deplece (chemoterapie, abúzus i.v. drog, časté venepunkce)	2
Koagulační poruchy/antikoagulancia/antiagregancia	2
Neurovaskulární onemocnění (periferní neuropatie či vaskulopatie)	1
Kožní patologie (tmavá, tenká či křehká kůže)	1
Nadváha (BMI > 25)	1
Hodnocení žil (neviditelné/nehmatné/pohyblivé)	2
Jednostranná dostupnost	1